

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg er kommen i en noget underlig Situation ved de Udtalelser, jeg har hørt her i Thinget, idet flere ærede Medlemmer bestemt have paastaet, at det vilde være imod Skolelærernes Ønske, om denne Sum blev bevilget. Ministeriet er naturligtvis gaaet ud fra en anden Anskuelse, og det har i saa Henseende støttet sig til Udtalelser, som ere komne fra forskjellige Steder i Landet igjennem vedkommende Autoriteter. Men hvad enten nu det høitærede Thing beslutter sig til, at bevilge den forlangte Sum eller ikke, maa jeg dog ansee det i Fremtiden for ønskeligt, at Skolelærerne blive frie for dette Arbejde, som paa en høist forstyrrende Maade griber ind i deres egentlige Gjerning, idet det i mange Dage berøver dem Leilighed til at virke i Skolen, — og jeg anseer det ogsaa for muligt, at denne Folketælling paa en ligesaa tilfredsstillende Maade kan blive udført af Andre end Skolelærerne, i alt Fald af Andre end af dem alene; Skolelæreren kan, ligesom enhver anden Beboer af Sognet, hde Hjælp i saa Henseende, og Saadant vil ogsaa kunne forenes med hans Stilling, naar det forvrigt befindes rigtigt.

Ordføreren: Ja, jeg vil blot sige, at den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts Afd. Valgkreds (Kraiberg) talte i Skolelærernes „Land“ og erklærede, at de ikke vilde have Pengene, hvorimod den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen), der ikke kunde tale i Skolelærernes „Land“, men i deres „Ravn“, erklærede, at de nok vilde have Pengene, og dette har nu gjort mig tvivlsaa om, hvorledes jeg skal stemme. Udtrykkene fra den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts Afd. Valgkreds (Kraiberg) kunne imidlertid forstaaes saaledes, at det er „aandsløse“ Skolelærere, hvorom han har talt, og at der, da han kun talte i deres Land, ikke skal tages Hensyn til hans Udtalelser. Gaaende ud fra denne Forudsætning, skal jeg blive staaende ved min oprindelige Bestemmelse.

Kraiberg: Ja, den Maade, hvorpaa den ærede Ordfører talte, forstaaer jeg mig

ikke paa, og jeg maa derfor tillade mig ganske simpelt og jævnt at sige, at jeg ikke har havt nogen Fuldmagt fra Skolelærerne til at udtale, hvad jeg før bemærkede; men jeg troede at tale i deres Land, naar jeg httrede Ønsket om, at de for Fremtiden maatte blive frie for en Gjerning, som drager dem bort fra Skolen, og jeg troede tillige at tale i deres Land, naar jeg sagde, at de i Reglen ikke ønskede at erholde Betaling for denne Forretning denmengang mere end tidligere, men at denne Sum maatte blive anvendt til andre gavnlige Diemed, og det er aldeles vist, at der foreligger offentlige Udtalelser om; at der idetmindste fra mange Lærere er fremsat det Ønske, at denne Sum maatte blive anvendt til andre Diemed, som kunde være gavnlige for det Hele. Hvorvidt man vil bygge paa min Anskuelse om, hvad der er Lærerstandens Villie i saa Henseende eller ikke, maa jeg naturligtvis overlade til Enhver især, og som Følge deraf maa jeg aldeles overlade til den ærede Ordfører at afgjøre med sig selv, om han vil stemme for den forlangte Sum eller ikke.

Sable: Jeg hører til dem, der antage, at Regjeringen maa kunne paalægge sine Embedsmænd Forretninger, der ikke strengt taget høre til dem, hvorfor de særlig ere ansatte og lønne, men jeg troer tillige, at naar der skeer en saadan Undtagelse, saa bør man give de Vedkommende en passende Godtgjørelse for det Arbejde, man forlanger af dem. Naar Spørgsmaalet er om et saadant Arbejde som det, der her handles om, er Regjeringen nødt til at henvende sig til de Embedsmænd, der staae i den meest directe Forbindelse med Befolkningen, og som have den mindste Kreds at virke i; det er derfor nødvendigt og vil formodentlig ogsaa for Fremtiden blive nødvendigt at henholde sig til Skolelærerne om dette Arbejde, og jeg troer ikke, at det er Noget, som de egentlig bør vægre sig ved at overtage. Naar der nu er Tale om en Betaling, den være nu ringe eller stor, da er der derved at tage i Betragtning, at det jo var muligt, at Skolelærerne kunde lade en Deel af dette Arbejde udføre ved Andre, Skolelærerne kunde da bruge